

'Wien, Wien, nür du allein'

(Verliefd in Wenen)

Juni 2015

Ook al liep de dag ten einde, de zon scheen nog fel het lokaal in. Deze laatste twee lessen waren ze van mij: het resultaat van alle strafklanten van die dag. Vandaag waren het er zeven, een mooi gemiddelde. De jongste was Pedro zag ik. Een knul van dertien die het stiekem op school leuker vond dan thuis en elke dag zijn best deed om zo lang mogelijk te kunnen blijven. Vandaag was het hem weer gelukt. De oudste was Sandra van zeventien; een verlegen en rustig meisje wat net iets te vaak haar huiswerk niet had gemaakt. Daar tussenin zaten de gebruikelijke gevallen; stoere meiden en jongens die zogenaamd maling hadden aan alle regels maar voor de zekerheid toch maar op waren komen draven. En nu moest ik ze huiswerk laten maken. Met de zomervakantie in zicht. Dat zou niet meevallen.

'Zo. Vertel eens waar jullie mee bezig zijn.'

Pedro slaakte een oprechte diepe zucht. 'Tekenen. Doodsaai. We moeten bijzondere bouwwerken van Wenen bestuderen.'

Ik fronste mijn wenkbrauwen maar hield mijn mond.

Eliane van vijftien zuchtte zo mogelijk nog harder. 'Wij moeten voor Nederlands een liefdesverhaal schrijven. Maar het mag niet eindigen met 'lang en gelukkig' en het mag niet gejat zijn van 'Romeo en Julia' of 'Lovestory'. Wat is daar nou leuk aan? Liefde is toch pas leuk als het goed afloopt?'

Jeroen zat overduidelijk te mokken met zijn kin op zijn armen bovenop zijn rugzak.

'En jij?', vroeg ik.

'Ik mag niks doen. Ik moet twee uur lang nadenken over mijn gedrag.'

'O ja? Wat heb je uitgevreten dan?'

Jeroen zweeg in alle talen maar Sarisha was me maar al te graag van dienst: 'Hij heeft mevrouw Hamstra de hele les rond laten lopen met twee roodgeverfde inlegkruisjes op haar rug.'

Hier en daar klonk ingehouden geproest en gegniffel en ook ik moest moeite doen om niet te grinniken.

'Echt waar?'

Sarisha ging verder: 'Ja. En ze kwam er pas achter toen ze na de bel de gang op liep en mijnheer Grafzerk.....pardon, mijnheer Scherenberg er wat van zei.' Bij het noemen van mijn collega liep ze rood aan maar ik zei er niks van. Hij stond nou niet bepaald bekend om zijn vrolijkheid.

'En waarom zit jij hier?' vroeg ik haar.

Ze keek schuld bewust. 'Die inlegkruisjes waren van mij.'

Het was verbazingwekkend hoeveel er op scholen veranderde in de loop der jaren en hoeveel er tegelijkertijd ook weer hetzelfde bleef. Sommige dingen veranderden nooit en ergens was dat misschien maar goed ook.

Ik keek rond en zag niet, zoals sommige collega's, een zootje ongeregeld wat nergens voor wilde deugen maar een groepje pubers wat last had van hormonen, druk voelde om te presteren, moest bedenken wat ze met de rest van hun leven wilden doen en diep in hun binnenste het hart op de goede plek had zitten. Ik besloot het vandaag over een andere boeg te gooien.

'Luister, Wenen is allesbehalve saai en sommige liefdesverhalen lopen nou eenmaal niet goed af of zoals we zouden willen maar ze kunnen ons evengoed een kostbare herinnering voor het leven bezorgen.'

Pedro haalde zijn schouders op. 'Ik geloof er niks van.'

Lorenzo, die al bezig was met het tekenen van allerlei wiskundige figuren, ging daar gestaag mee door. Isa keek ongeïnteresseerd op van haar Frans en peilde wat het minste van twee kwaden zou zijn: Frans of luisteren naar een, in hun ogen, stokoude belegen juf. Ik knikte naar Pedro en Eliane: 'Jullie twee, als je slim bent, let je extra goed op.' Meer zei ik niet.

'Ik ben regelmatig verliefd geweest maar de enige keer dat ik liefde op het eerste gezicht ervoer was toen ik voor het eerst uit het vliegtuig in Wenen stapte. Ik was overdonderd door de schoonheid van de stad terwijl ik eigenlijk helemaal geen stadsmens ben. Als kind al had ik liever een paar groene weilanden met slootjes om overheen te springen en hoge bomen waar je geweldig in kon klimmen. En ineens was ik in een wereldstad.

Het was juli 1991 en we waren met ons viertjes: Rina, Margriet, Frida en ik. We waren zeventien en achttien, klaar met de Havo en enorm toe aan vakantie. We waren geen van allen fan van de Spaanse kust; we wilden naar een stad en al snel kwam Wenen in het vizier.

In eerste instantie wilden we een zo goedkoop mogelijk hotel maar de vader van Rina was een zeer succesvolle zakenman met een zwak voor zijn enige dochter dus hij nam de hotelkosten voor zijn rekening. We kregen een joekel van een kamer in een hotel dichtbij het centrum. Daar vandaan waren we in no-time bij de metro en lopend was het ook prima te doen naar de binnenstad. We hadden van alles op ons lijstje staan. Van de rondrit in de Fiakers tot een bezoek aan het paleis 'Schönbrunn'. We wilden alles zien en toen ik de eerste middag na het opfrissen het hotel weer uitstapte, de zon in, besepte ik dat ik aan die ene week nooit genoeg zou hebben. We begonnen gemakkelijk; we wilden absoluut koffie en Sachertorte eten in het Sacherhotel en van daaruit zouden we verder gaan kijken. Ik had nooit verwacht dat ik verliefd zou kunnen worden op een stad en terwijl we genoten van onze Sachertorte kon ik ook niet vermoeden dat ik die week nog een keer verliefd zou worden.

Na onze Sachertorte wandelden we langs de mooiste winkels die we ooit gezien hadden en stopten toen vlak voor ons ineens een plein opdoemde. We hadden onze plattegronden en reisgidsen steeds bij de hand en zo kwamen we erachter dat dit de Michaëlerplatz was. Binnen was onder andere de ingang voor de Spaanse Rijkschool. Maar dat was niet het meest bijzondere. De akoestiek van die poort was zo fantastisch dat er regelmatig straatmuzikanten stonden te spelen. Die eerste dag stonden er twee violisten en het was zo adembenemend mooi dat we alle vier met kippenvel op onze armen bleven staan kijken. Geen idee wat ze speelden maar dat deed er niet toe. Geen concertzaal kon hier tegenop: het was perfect, het was mooi weer buiten, er vloog een klein briesje door de poort en de poort zelf was een prachtig décor met de gebeeldhouwde figuren die de ingang min of meer bewaakten.

De rest van de middag hebben we ons alleen maar vergaapt aan alle prachtige gebouwen, de één nog mooier dan de ander. Zelfs de metrostations waren met oog voor detail ontworpen. Sommigen metrostations, zoals die van het Stadtpark, deden me gewoon aan de Efteling denken. We kwamen al wandelend weer terug in een winkelstraat en besloten daar naar een restaurant te gaan zoeken. We hebben heerlijk gegeten die avond en maakten plannen voor de volgende dag. We wilden allemaal graag naar het Naturhistorisches Museum.'

‘Saaaaai’, mompelde Pedro. ‘Als je op vakantie bent ga je toch niet naar een museum?’

‘En waarom niet?’

‘Nou. Gewoon.’ Hij haalde zijn schouders op.

‘En wat heeft dit met liefde te maken?’ Eliane viel Pedro bij. Het viel niet mee om de aandacht van dit stel vast te houden.

‘Hm’, zuchtte ik terwijl ik mijn tablet pakte. Ik zocht even en toen ik had gevonden wat ik zocht gaf ik hem aan Pedro. Zijn blik was goud waard omdat zijn ogen bijna uit zijn kassen rolden. Het masker viel af. Weg was de nonchalante puber in opleiding. Hier kwam de Pedro tevoorschijn die voor het vak tekenen gekozen had omdat hij nou eenmaal aanleg had voor mooie dingen maken en het moois waarderen wat anderen hadden gemaakt. Waarom hij deze Pedro verstopte achter een nonchalante camouflage was me een raadsel. De echte Pedro was vele malen interessanter.

‘Wat is dát!’

‘Dat, mijn vriend, is het uitzicht van een koffieterras. Het koffieterras ín dat saaie museum.’

‘Echt waar?’

‘Echt waar. Nog steeds saai?’

Hierop werd alleen maar een hoofd geschud. Sarisha en Jeroen waagden het ook om een blik op de fantastische schilderijen en immense marmeren beeldhouwwerken te werpen. Overal waar je keek was iets prachtigs. Bijna nederig gingen ze allemaal weer zitten.

Ik keek Eliane aan. ‘Als hiervan je hart niet sneller gaat kloppen is het van ijs. Liefde komt in vele gedaanten, zelfs in marmer.

Zal ik verder gaan?’

Ik besloot dat het veelzeggende zwijgen toestemmen betekende.

‘De volgende dag begonnen we al vroeg met wandelen en na een tijdje kwamen we uit op de immense Maria-Theresia Platz. Je kon niet anders dan eerst het gigantische standbeeld zelf bewonderen; het torende boven alles en iedereen uit, omringd door allerlei belangrijke figuren waaronder de jonge Mozart zelf. We hadden een picknicktas ingepakt en vonden een plekje op het gras in de schaduw van het beeld en we genoten simpelweg van het feit dat het zomer was en we in zo’n prachtige stad waren. Toen zag ik hem. Of liever gezegd: ik hoorde hem. Een groepje van vijf jongens zat iets verder bij ons vandaan in het gras en eentje had een bijzonder aanstekelijke lach. We waren alle vier nieuwsgierig naar het groepje, tenslotte waren we niet alleen vriendinnen die een stad bewonderden maar ook nog steeds een stel doodgewone pubers. De lach kwam van een lange jongen met haar tot op zijn schouders. Hij had een zonnebril op en had een flesje cola in zijn handen. Het groepje kreeg ons in de gaten en stond doodleuk op om bij ons te komen zitten. We waren nogal overdonderd maar probeerden ons voor te doen als vrouwen van de wereld in plaats van de bakvissen van het platteland die we waren. Ze kwamen uit Salzburg en waren voor een paar dagen naar Wenen gekomen. De jongen met het lange haar stelde zich voor als Angelo, helemaal geen Duitstalige naam maar toch was hij geboren en getogen in Salzburg. Zijn vrienden waren zijn broer Fernando, Andreas, Johann en Karl. Het waren allemaal leuke knullen om te zien, niet woest aantrekkelijk maar ze hadden allemaal iets leuks. Al vond ik stiekem Angelo het leukst. We hebben daar misschien wel twee uur zitten kletsen voordat we besloten dat we toch echt dat museum in wilden. De jongens waren er al geweest en vonden het een absolute topper. We pakten onze spullen bij elkaar en een beetje ongemakkelijk stonden we tegenover elkaar. Wij wilden eigenlijk iets afspreken maar we wisten niet of dat wel gepast was. Angelo nam het voortouw.

'Hebben jullie plannen voor vanavond?'

'Nee, nog niet', antwoordde ik.

'En hebben jullie al in een Fiaker gezeten?'

'Nee, ook nog niet.'

'Zullen we dan afspreken dat wij jullie vanavond op een rondrit trakteren?'

Daar hoefden we niet voor te overleggen. Rina was me voor: 'Ja! Dat lijkt ons erg leuk. Waar spreken we af?'

'Er zijn een paar plaatsen waar je op kunt stappen. Zullen we op de Heldenplatz afspreken?'

'Prima!', zei Rina.

'Weten jullie waar die is?' vroeg Andreas.

'Nee, dat niet. Maar met de plattegrond vinden we alles', grinnikte Margriet terwijl ze op het boekje klopte wat ze omhoog hield. 'Hoe laat?'

'Half zeven', antwoordde Angelo aan Margriet terwijl hij mij strak aan bleef kijken. Ik kreeg er de kriebels van.

Even later stonden we midden in het Naturhistorisches Museum. Op slag waren we de jongens vergeten en waren we helemaal in de ban van dit wonder wat mooier was dan alles wat we ooit eerder hadden gezien. Het ging natuurlijk om de tentoongestelde stukken maar het gebouw zelf was een kunstwerk op zich. We bleven maar om ons heen kijken, vooral omhoog en vergaapten ons aan alles wat er op ons afkwam. We kwamen bij een boeket van juwelen wat Maria Theresia ooit cadeau had gedaan aan haar echtgenoot. Ik was er nog niet uit of ik het mooi vond maar ik vond het een heerlijk idee dat zelfs in die tijd zo'n prestigieus en belangrijk huwelijk gesloten kon worden uit pure liefde.'

'Wacht even', begon Eliane. 'Pure liefde?'

'Ja. Wist je dat niet?'

'Nee, ik dacht dat al die huwelijken gearrangeerd waren. Je weet wel, dat je pa en moe je echtgenoot voor je uitzoeken omdat dat nou eenmaal een oorlog kan voorkomen.'

'Klopt. In veel gevallen was dat ook zo. Maar toch was dit echte liefde. Er zat vijftien jaar tussen het overlijden van haar man Franz Stefanus en haarzelf en ze heeft in die vijftien jaren nooit meer iets anders gedragen dan rouwkleding. Is dat toewijding of niet?'

'Hoe ziet dat juwelenboeket eruit?' vroeg Pedro.

Wederom pakte ik mijn tablet en zocht een paar afbeeldingen op die ik aan het groepje toonde. Isa had inmiddels haar Frans ingepakt en Lorenzo had zijn Wiskunde aan de kant gelegd. Ik boekte vooruitgang.

'Jeuw!' Sarisha vatte haar mening kort en bondig samen. 'Dat is toch niet mooi!'

'Nee, ik geloof dat ik het ook niet echt fantastisch vond toen ik het zag', beaamde ik. 'Maar je moet verder kijken denk ik. Hoeveel moet je wel niet van iemand houden als je zo'n boeket laat maken. Over elk takje, over elk juweel, hoe klein ook, is nagedacht.'

'Het blijft wel beter bewaard dan een bosje rozen', grapte Pedro.

'Wat vind jij ervan?' vroeg ik aan hem.

Hij bekeek het boeket aandachtig. 'Ik weet het niet. Misschien is het mooier als het getekend is.'

'Probeer het maar', spoorde ik hem aan.

'We vonden het museum schitterend en we moeten er uren binnen zijn geweest want het liep al tegen het eind van de middag toen we een plekje zochten op het prachtige koffieteras. Inmiddels

ben ik heel wat vakanties en reizen verder dus ik heb nog veel meer indrukwekkende dingen gezien maar op dat moment was ik er werkelijk van overtuigd dat ik mijn hele leven nooit meer zo'n mooi gebouw van binnen zou zien als toen. Gelukkig was ik in goed gezelschap; mijn vriendinnen dachten er net zo over. Margriet heeft inmiddels de hele wereld over gereisd en heeft nog een tijdje in het buitenland gewoond maar ze heeft me ooit verteld dat ze nog regelmatig terugdenkt aan dat museum. Dat die dag ervoor heeft gezorgd dat ze zoveel mogelijk mooie dingen wilde zien die de wereld te bieden heeft.

Na de koffie vertrokken we enigszins met tegenzin maar met een bijzondere rit in het vooruitzicht. Het was niet zo heel ver lopen naar de Heldenplatz dus we waren er veel te vroeg. We besloten wat rond te lopen en ook hier viel onze mond open. We waren nu aan de andere kant van de gigantische Keizerlijke Hofburg en zagen het resultaat van een enorme heldenverering: de twee standbeelden van Eugène van Savoye en Aartshertog Karel. We wisten niet wat we zagen en kwamen tot dezelfde conclusie: alles in Wenen was groot. De pleinen waren groot, de gebouwen waren reusachtig, de standbeelden waren immens maar hoe groot alles ook was, ze bleven oog voor de details houden die werkelijk overal op aangebracht waren. Even verderop zagen we nog een soort park en de plattegrond leerde ons dat dat het Volkspark was. We liepen er naartoe en stuitte tot onze stomme verbazing op het beeld van Keizerin Elisabeth. Het zag eruit alsof het verstopt zat tussen het groen. En wat ons nog meer verbaasde was dat dat beeld in verhouding tot de rest relatief klein was. Niet zo pompeus en een stuk sierlijker, veel verfijnder. Alsof alle beelden van Wenen voltooid waren en dat ze tot de conclusie kwamen dat ze er eentje waren vergeten. Toch zag het beeld er allesbehalve vergeten uit, eerder als een beeld wat met het volste respect en met liefde vervaardigd is. Het straalde een bepaalde rust uit, klasse en elegantie.'

'Keizerin Elisabeth was toch Sissi?' Sandra had tot nu toe niets gezegd maar zat aandachtig te luisteren.

'Ja, dat klopt.'

'Ik denk dat ik weet waarom ze haar niet zo groot gemaakt hebben.'

'O ja? Waarom dan?'

'Dat had ze niet nodig', zei Sandra eenvoudig.

Ik fronste mijn wenkbrauwen. 'Ga door', spoorde ik haar aan.

'Het volk hield al van haar en dat wist iedereen. Niet alleen vanwege haar schoonheid maar ook omdat ze een goed mens was. Ze hoefde niet extra versierd te worden om dat te benadrukken en ze hoefde niet groter neergezet te worden. Ze was al mooi van zichzelf en ze was al een groot mens met een goed hart. Als ze haar hadden versierd met allerlei protserige marmeren bloemen en krullen was al het mooie van haarzelf verdwenen.'

Iedereen was stil. Sandra kreeg een kleur en ik besepte dat er meer in haar zat dan iedereen wist.

'Ik weet niet of dat de werkelijke reden is. Ik moet bekennen dat we daar toen niet verder over nagedacht hebben. Maar als er daadwerkelijk een reden voor is dan hoop ik dat die reden dicht bij jouw benadering in de buurt komt.'

'Uiteindelijk zagen we de jongens net het Volkspark in wandelen, overduidelijk op zoek naar ons. Toen Angelo's blik die van mij kruiste voelde ik een kriebel die anders was dan alle andere keren dat ik snelle vlinders in mijn buik had gehad. Het groepje kwam uitgelaten op ons af en begeleidde ons naar de Heldenplatz waar al snel twee Fiakers beschikbaar kwamen. Angelo en ik stapten in de eerste koets samen met Rina en Fernando. Frida en Margriet kwamen met

Andreas, Johann en Karl in de andere koets terecht. Voor Angelo en Fernando was dit ook het eerste bezoek aan Wenen dus zij waren tijdens de rit net zo opgetogen als wij en schoten, zo mogelijk, nog meer rolletjes vol.'

'Rolletjes?' Jeroen keek me schaapachtig aan.

'Ja dwaasbanaan!' riep Isa. 'Ouderwetse fotorolletjes, je weet wel, in van die fotocamera's waar je pas achteraf kunt zien of de foto gelukt is. Vet lastig!'

Ik grinnikte. 'Maar dat had ook iets spannends Isa. Als je terugkwam van vakantie was dat pas het eerste moment dat je daadwerkelijk al je vakantie vrienden weer terug kon zien. Niet via internet, niet via je telefoon, enkel en alleen op dat rolletje. Je moest meestal een paar dagen wachten voordat ze klaar waren want de 1-uur service was te duur. En als ze mislukt waren was je hart daadwerkelijk even gebroken.'

'Nou, leuk hoor', snoof Jeroen. 'Hoe weet je dan of je er cool op staat?'

'Dat weet je dus niet slimmerik', zei Sarisha.

Ik besloot Jeroen te redden. 'Zo dames, zo kan het wel weer. Zal ik verder vertellen?'

Alledrie knikten ze maar niet voordat Jeroen nog snel zijn tong uitstak naar Isa.

'Het was een heerlijke rit waar geen einde aan leek te komen. We waren verrukt over alles wat we zagen en dat werd versterkt door het gezelschap waarin we verkeerden. Want ook al werden we volledig in beslag genomen door de stad, onderhuids was er voortdurend de spanning van het verliefd worden. Angelo bleek de oudste van het groepje te zijn met zijn 23 jaar en ik huiverde toen hij mijn hand vastpakte terwijl ik bedacht wat hij nou zo leuk aan mij kon vinden. Ik was niet echt mooi, een tikkeltje aan de mollige kant en waar mijn vriendinnen altijd schattige, gezonde, roze bloesjes kregen als ze verlegen waren, werden mijn wangen vlekkelig rood en zag ik eruit alsof ik tien kilometer had gerend. Ik durfde Angelo niet aan te kijken maar zag wel vanuit mijn ooghoek dat Fernando met zijn elleboog zachtjes Rina aanstootte en naar ons knikte. Rina grinnikte terug. Tussen hen was van spanning geen sprake. Later zou blijken dat dat wel het begin was van een levenslange vriendschap. Ik was gestopt met foto's maken omdat ik Angelo niet los wilde laten en Rina had subtiel mijn camera gepakt waarvoor ik haar later eeuwige trouw beloofd heb. Niet in de laatste plaats omdat ze een pracht van een foto van Angelo en mij gemaakt had waarop je ziet hoe ik me probeer te concentreren op de officiële ingang van de Hofburg terwijl Angelo alleen maar straalverliefd naar mij kijkt.

Aan het einde van de sprookjesachtige rit stapten we uit waarbij Angelo me galant uit de Fiaker hielp. We bleven wachten op de koets van de anderen en vrijwel direct viel ook hun blik op de hand van Angelo die de mijne stevig vasthield. De jongens zeiden niets en mijn vriendinnen hadden alleen maar een grote grijns op hun gezicht. Blijkbaar kwam de genegenheid van Angelo voor mij voor niemand als een verrassing behalve voor mijzelf. Ik was hopeloos verloren. Van het ene op het andere moment zat mijn hart propvol; de ene helft had ik verloren aan Wenen en de andere helft had Angelo opgeëist. Echter vergat ik niet dat ik met vriendinnen op vakantie was. Ik wilde deze vakantie in mijn geheugen kerven. Margriet had plannen om in het buitenland te gaan studeren; eerst ging ze een jaartje werken om te bedenken waar ze dat dan wilde gaan doen, Frida ging naar Maastricht en Rina en ik zouden allebei naar Amsterdam gaan. De feiten lagen er nou eenmaal: ons groepje zou uit elkaar vallen. En ik was dus vastbesloten om mijn vriendinnen deze vakantie op de eerste plaats te laten komen.

'Waar denk jij aan?' Angelo haalde me uit mijn dagdroom.

'Aan wat ik deze week nog allemaal wil gaan doen?' antwoordde ik.

'Wat zijn jullie plannen?'

'Nog geen idee.' Ik wilde niet harteloos overkomen door te zeggen dat ik ook tijd met mijn vriendinnen alleen wilde hebben.

Inmiddels was de rest er ook bij komen staan.

Johann nam het voortouw: 'Wij zijn eergisteren naar Schönbrunn geweest. Eerlijk gezegd vonden wij het iets te protserig maar misschien is het juist voor jullie perfect.'

Angelo was het daarmee eens: 'Ja, volgens mij zouden jullie dat fantastisch vinden. Maar blijf dan niet alleen bij het paleis rondhangen maar wandel naar boven. Naar de Gloriëtte. Die is echt weergaloos met een prachtig uitzicht. Daar moet je je kopje koffie drinken.'

'Oh, en ze moeten naar de Heurigen!' Johann werd enthousiast.

'Grinzing toch?' vroeg Frida.

'Ja', antwoordde Karl. 'En eigenlijk zouden jullie dan ook door het Wienerwald moeten wandelen. Gewoon omdat het daar zo heerlijk rustig is. En in deze hitte is het daar ook heerlijk koel.'

'Wij zijn verwend', grapte Fernando. 'Wij zijn de hoge bergen van Salzburg gewend dus vergeleken daarbij is het Wienerwald een heuveltje maar het is nog steeds een heerlijk stuk om te wandelen. Ik zou het doen als ik jullie was.'

'Mij lijkt het wel wat!' Frida zag het helemaal zitten en ik wilde ook wel graag een stukje groen Wenen zien.

We zouden de volgende dag in de middag wandelen door het Wiener Wald en daarna naar Grinzing om daar te eten. We hadden gezien dat de bus daar kwam dus het vervoer zou geen probleem zijn. Het was een fijn vooruitzicht.

'Ga niet al te vroeg in de ochtend op pad', zei Andreas. 'Als je in de middag gaat wandelen en daarna naar de Heurigen gaat, is er al een gezellige drukte tegen de tijd dat jullie daar aan komen.' Die tip namen we ter harte.

We waren inmiddels al wandelend op de Stefansplatz aangekomen waar we afscheid van de jongens namen voordat we zelf terug naar ons hotel zouden gaan.

Fernando vroeg of we misschien zin hadden om de volgende middag te gaan lunchen voordat we naar het Wienerwald zouden gaan. Dat leek ons allemaal een goed idee en ik was vooral opgelucht dat nu vaststond wanneer ik Angelo weer zou zien.

Vlak voordat wij de andere kant op zouden lopen pakte Angelo me ineens bij mijn arm en gaf me een heerlijke zoen.'

'Yech!' was het voorspelbare commentaar van Lorenzo die tot nu toe weinig had gezegd. 'Wat een klef gedoe.'

Isa zette hem op zijn nummer: 'O ja? Zo zag het er anders niet uit toen je vorige week met Marie-José in het fietsenhok stond!'

De rest gierde het uit maar Lorenzo onderging de aanval dapper: 'Jaloers Isa? Had jij Marie-José willen zijn?' Hij gaf Isa zo'n dikke knipoog dat deze besloot dat zwijgen de beste remedie was.

Ik grinnikte alleen maar. Sommige dingen veranderden daadwerkelijk nooit.

'Nu wil ik wel weten hoe het verder ging in Wenen', zei Lorenzo.

'Ja, je wilt zeker weten of ze meer deden dan alleen zoenen', plaagde Isa.

'Ik vind het heerlijk romantisch', zwijmelde Eliane.

'Maar toch loopt het niet goed af', zei Jeroen nuchter.

'Hoe weet jij dat nou?' riep Eliane uit.

'Hij heette toch Angelo! En juf haar man heette Jonas, toch?'

Ik knikte. 'Ja, inderdaad. Mijn man heette Jonas.' Ik dacht aan die lieve sterke Jonas die twee jaar geleden overleed. Ik miste hem nog elke dag.

'Jullie zijn spelbrekers', briede Isa. 'Laat juf nou gewoon vertellen.'

'Dank je Isa', zei ik.

'We lunchten samen met de jongens en onze wandeling met ons eigen groepje door het Wienerwald was bijzonder. We vonden een plekje waar de zon tussen de bomen door scheen en waar we op de grond gingen zitten met onze flesjes drinken en nog wat koekjes.

Margriet ging languit liggen en keek dromerig voor zich uit.

'Ik wil naar Amerika', zei ze ineens.

Verbaasd keken we haar aan. Ze had het altijd wel over het buitenland gehad maar Amerika was wel heel ver weg.

'Amerika?' vroeg Rina. 'Maar wat wil je daar dan doen?'

'Een jaar High School lijkt me wel wat', antwoordde ze.

Ik grinnikte. 'Je kijkt teveel naar Beverly Hills 90210.'

Ze gaf me een por. 'Helemaal niet!'

'Wel waar', viel Rina me bij. 'Je hele muur hangt vol met posters van Brandon en Dylan,' gierde ze uit.

Inmiddels lagen we allemaal op ons rug naar de voorbijrijvende wolken te kijken. Margriet probeerde mij uit mijn tent te lokken.

'Maar geen van beiden zijn ze zo knap als Angelo!' zei ze terwijl ze mij een por gaf.

Het enige wat ik kon doen was grijnzen.

We gingen zitten op het terras van één van de gezellige Heurigen waar we genoten van lekker eten, schrammelmuziek en omdat het heerlijk weer was, zaten we nog lang buiten in de tuin in het licht dat van de prachtige kerk op ons scheen. De muzikanten bleven maar doorgaan en het werd nog mooier toen een man en zijn vrouw spontaan samen begonnen te zingen. Natuurlijk begonnen ze met 'Wien, Wien, nür du allein' en uiteindelijk kregen ze iedereen aan het meezingen.

De dagen daarop brachten we veel met de jongens door en er werd vooral gelachen. Het was zo ontspannen en alles ging vanzelf. Af en toe trok Angelo me uit de groep vandaan om me hartstochtelijk te kussen maar verder kwam het niet.

Met mijn vriendinnen ben ik naar Schönbrunn geweest en we hebben daadwerkelijk koffie gedronken in de Gloriëtte. Het uitzicht was, zoals beloofd, adembenemend.

Later zijn we met de hele groep nog gaan picknicken in het Stadtpark onder toezien oog van het beeld van Johann Strauss II waar we tot laat in de avond bleven luieren tot de eerste gasten voor de avondvoorstellingen in de Kursalon kwamen. Al die tijd was Angelo niet bij me weg te slaan.

Hij had me niet voortdurend vast maar hij wist altijd wel over mijn arm te strelen of met één van mijn haarlokken te spelen. Ik liep op wolken en was ervan overtuigd dat dit meer was dan alleen maar een vakantieliefde. Dat voelde ik.

Toen we afscheid namen na die magische dagen wist ik dat hij mijn allereerste grote liefde was. Misschien wel mijn grootste.'

'Maar hoe kan dat nou!' riep Eliane uit. Angelo was uw grootste liefde maar u bent met Jonas getrouwd. Waarom niet met Angelo?' Het arme kind begreep er niets van.

'Ik heb van twee mannen gehouden want soms loopt het anders dan je zou willen. Ik had graag met Angelo willen trouwen maar het lot besliste anders.'

'Maar uw liefdes lopen helemaal niet goed af. U bent Angelo misgelopen en Jonas is er ook niet meer. Hoe kunt u nu gelukkig zijn?'

Ze werd er bijna wanhopig van.

Ik kreeg bijval uit onverwachte hoek. 'Omdat ze echte liefde heeft gekend', zei Jeroen. 'En niet één keer, zelfs twee keer. En echte liefde gaat niet dood. Echte liefde stopt niet na een vakantie van een week en echte liefde stopt niet na het uitblazen van je laatste adem. Echte liefde blijft in je lijf en hart zitten, hoe de rest van je leven ook loopt.' En om er ietwat nonchalant aan toe te voegen: 'Tenminste, dat zegt mijn moeder. En die is al heel lang gelukkig getrouwd met mijn vader dus die zal het wel weten. Denk ik.'

'Jouw moeder heeft gelijk Jeroen', beaamde ik.

'Mijn liefdes zijn inderdaad ietwat ongelukkig verlopen Eliane, maar ik heb het geluk gehad dat ik daadwerkelijk echte liefde gekend heb. En een nog groter geluk is geweest dat beide liefdes beantwoord werden, iets wat ook niet iedereen gegund is. En bovendien heb ik van die liefde het grootst denkbare geschenk gekregen.'

'Uw dochter', zei Eliane.

'Precies. Mijn Louise zal me altijd aan mijn liefde voor Jonas blijven herinneren.'

'Toch begrijp ik het niet', mopperde Eliane. 'U was zo verliefd! U had toch naar Wenen kunnen verhuizen, of Angelo naar Amsterdam en dan had u samen kunnen zijn!'

Ik schudde mijn hoofd. 'Dat ging niet.'

'Maar waarom dan niet?'

'Omdat, mijn lieve verrukkelijke romantische Eliane, mijn grote liefde Angelo eeuwige trouw zou gaan beloven aan een ander.'

Het werd doodstil in de klas. De mond van Eliane viel open en ook de jongens wisten niets bijdehands te zeggen.

'Wat?', stamelde Eliane. 'Hij bedroog u?'

'Nee. Hij bedroog mij niet. Hij bedroog zijn verloofde met mij.'

'Maar hoe kwam u daar dan achter?' Isa kon haar oren niet geloven.

'Rina hoorde het van Fernando. Die kwam het haar vertellen op de laatste avond voordat wij naar huis zouden gaan. Ik was met Angelo uit eten geweest, het enige die vakantie wat we samen zonder de rest gedaan hebben.'

'Ik kwam terug van een heerlijke avond met Angelo. Nog nooit had ik zo 'n romantische avond beleefd en ik voelde me alsof ik op wolven liep. Ik wist dat ik die avond voorgoed veranderd was en de vlinders in mijn buik fladderden niet meer, die raasden in sneltreinvaart door mijn hele lijf. Ik was zo ontzettend verliefd en voelde gewoon dat dat wederzijds was. Ik liep op een roze wolk toen ik uit de lift stapte en onze kamer naderde. Ik hoorde stemmen en herkende die van Rina en volgens mij Fernando. De rest zat beneden iets te drinken en Angelo was bij hen gaan zitten. De deur was niet helemaal gesloten dus ik kon horen wat ze zeiden. En niets had me erop voor kunnen bereiden wat dat was.'

'Maar hoe heeft Angelo dit kunnen doen?' Dat was Rina en ze was niet gewoon boos. Ze was overduidelijk furieus.

'Geen idee. Hij heeft het ook niet zo gepland.' Ik herkende Fernando nu duidelijk, hij klonk alsof hij er net zoveel van begreep als Rina.

'Hoe lang is hij al verloofd?' vroeg Rina.

Het bloed stelde in mijn aderen en ik begon te bibberen over mijn hele lijf.

'Een half jaar. In oktober gaan ze trouwen', verklaarde Fernando gelaten.

Ik werd misselijk maar wilde koste wat kost blijven luisteren. Ik hoopte tegen beter weten in dat ze het wellicht over iemand anders hadden.

'Maar waarom hebben jullie hem dan niet tegen gehouden? Op hem ingepraat? Tegen hem gezegd dat hij dit niet kan maken! Voorkomen dat ze verliefd op hem werd?' Rina klonk wanhopig.

Fernando bleef lange tijd stil, alsof hij nadacht. Toen antwoordde hij eenvoudig: 'Omdat we hem geen van allen ooit zo gelukkig met Cerise hebben gezien als deze dagen met Nelleke.'

'Nelleke! Heet u Nelleke!' Pedro riep het gierend van het lachen uit. Niemand had ooit moeite gedaan om mijn voornaam te achterhalen. Ik was mevrouw Den Doorn en dat was dat.

'Ja, ik heet Nelleke. Is dat een rare naam?'

'Nee, dat niet. Ik had het gewoon niet verwacht, dat is alles', hikte hij.

Isa en Sarisha moesten grinniken maar Eliane zat midden in mijn verhaal: 'Sstt, laat haar verder vertellen.'

'Ik was geschokt, verdrietig en mijn hart was gebroken. Mijn eerste echte liefde had zijn hart al aan een ander gegeven. Aan een vrouw met de prachtige wereldse naam Cerise. Daar kwam ik aan; Nelleke van het platteland.

Fernando ging verder: 'Niet alleen oogt hij nu echt gelukkig, we hebben sowieso nooit begrepen waarom hij bij zo'n vrouw als Cerise is. Ze is niet eens echt aardig. Ja, ze is bloedmooi maar er zit geen bijzonder karakter aan de binnenkant. Ze is saai, humorloos en dol op zichzelf.'

Bloedmooi, ook dat nog. Daar kon ik met mijn tomatenwangen toch niet tegenop?

'Nelleke past op alle vlakken veel beter bij hem', verklaarde Fernando, zich van geen kwaad bewust laat staan van het feit dat ik aan de andere kant van de deur stond. 'Ze maakt hem oprecht aan het lachen en zo verliefd als hij naar haar kijkt heeft hij nog nooit naar Cerise gekeken.' Hij grinnikte: 'En bovendien, wij vinden Nelleke ook veel aardiger dan Cerise dus het was ook een stukje eigen belang dat we hem niet gestopt hebben.'

Op dat moment gebeurde er heel veel tegelijk. De rest was naar boven gekomen en begroette mij luid onder een vrolijk gekwebbel en gelach. Daardoor hadden Fernando en Rina in de gaten dat er iemand aan de andere kant van de deur stond die open vloog doordat Frida hem met een flinke duw open zwaaide, in de veronderstelling dat die deur dicht was geweest. Door mijn lijkwitte gezicht hadden Fernando en Rina geen uitleg nodig maar voordat iemand ook maar iets kon zeggen kwam ineens Angelo op zijn dooie akkertje de kamer binnen wandelen.

Ik deed het eerste wat in me opkwam. Ik gaf Angelo een enorme knal midden in zijn gezicht die zowel fysiek als mentaal pijn deed, waarna ik de kamer uitrende.

Margriet en Frida gaven van schrik een gil en wilden achter me aan lopen maar ze werden tegen gehouden door Andreas, Karl en Johann. Die wisten natuurlijk meteen wat er aan de hand was.

Ik voelde me vernederd en verraden. Hoe had ik me zo hals over kop in een liefdesavontuur kunnen storten terwijl al zijn vrienden nota bene wisten dat hij verloofd was? Hadden ze zitten lachen om die domme naïeve Nelleke? Ik kon het amper geloven en terwijl ik de trap af ging, de lift ging me te langzaam, hoorde ik Angelo achter me aankomen. Ik liep buiten de straat op terwijl ik eigenlijk niet goed wist welke kant ik op moest lopen. Ver kwam ik niet, Angelo had me al snel ingehaald.

'Nelleke, luister alsjeblieft', hij probeerde me tegen te houden terwijl ik woedend doorstampte. Een actrice in elke willekeurige soapserie had het me niet nagedaan.

'En waarom dan wel? Heb ik Fernando verkeerd verstaan? Ben je plotseling niet verloofd met de prachtige Cerise?'

Hij zuchtte: 'Jawel. Ik ben wel verloofd. Maar niet verliefd.'

'Nou, lekker dan', bitste ik. 'Een meisje naar het altaar slepen terwijl je niet eens verliefd bent. Arm ding.'

'Ik was wel verliefd. Althans, dat dacht ik. Maar nu beseft ik dat ik dat niet was.'

'Oh, en wat bracht jou tot dat fantastische inzicht?'

Hij pakte nu allebei mijn armen vast en keek me recht in mijn gezicht: 'Jij. Jij bracht me tot dat inzicht.'

'Ik? En hoe dan precies?'

'De dag dat ik jou op het gras zag zitten stond mijn hart voor het eerst stil van pure verrukking.'

Hij wist het te brengen, dat moest ik hem nageven.

'Goed, en laten we zeggen dat je het meent. Hoe wil jij nu dan verder? Ik ga morgen naar huis, jij gaat volgende week terug naar Salzburg. En dan? Ga je aan Cerise vertellen dat je niet meer met haar gaat trouwen omdat je vier dagen met een Hollandse scholiere vakantie hebt gevierd?'

'Nee. Ik ga haar vertellen dat ik niet met haar kan trouwen omdat ze iemand verdient die oprecht verliefd op haar is. En wat er tussen ons ook verder gebeurt, ik ben je nu al dankbaar dat je me op tijd van echte liefde hebt laten proeven. Voordat ik in een liefdeloos huwelijk was gestapt.'

'En wij? Wat verwacht je van ons?'

'Ik wil heel graag dat je in mijn leven blijft. Ik beseft dat dat moeilijk wordt maar ik wil daar zeker moeite voor doen. Schrijf me alsjeblieft. Zoveel mogelijk.'

'Schrijven?' Lorenzo begreep er niets van. *'En internet dan? E-mail, Skype, Facebook?'*

'Het was 1991 Lorenzo, internet was nog geen algemeen gebruiksvoedsel en bellen was peperduur. Schrijven was alles wat ons restte. En dat deden we dan ook. Complete liefdesbrieven stuurden we naar elkaar. We waren er heilig van overtuigd dat onze liefde sterk genoeg was om de lange afstand te overbruggen.'

'Was dat niet zo dan?' vroeg Isa.

'Uiteindelijk niet. Hij heeft wel zijn verloving met Cerise verbroken maar uiteindelijk vertelde hij dat hij toch de afstand te groot vond. Hij wilde zich concentreren op vrouwen die meer binnen zijn bereik lagen. Al bekende hij wel dat hij waarschijnlijk nooit meer zo waanzinnig verliefd zou kunnen worden als op mij.'

Ik glimlachte bij de herinnering aan die laatste brief. Angelo had feitelijk toestemming gevraagd om mij los te laten.

'Wat triest', mompelde Sarisha.

'Zou je wel denken hè', antwoordde ik. 'Maar zo was het niet. Want ik werd uitbundig het hof gemaakt door iemand die ik al heel lang kende en die al bijna mijn hele leven mijn beste vriend was.'

'Jonas?' vroeg Jeroen nu.

Ik lachte. *'Ja, Jonas. Hij liet me praten over Angelo zoveel als ik maar wilde en ik mocht op zijn schouder uithuilen. Jonas wist hoeveel Angelo voor me had betekend en van het één kwam het ander.'*

'Zijn jullie snel getrouwd?' Sarisha was razend nieuwsgierig.

Ik grinnikte weer. *'Misschien iets sneller dan we van plan waren maar we moesten wel', knipoogde ik.*

Jeroens mond viel open: *'Was u zwanger?'*

'Ja, Louise was onderweg.'

'Cool', grijnsde Lorenzo nu. 'In 1991 was dat vast bijzonder.'

'De tijden veranderden wel maar je moest de goden nou ook weer niet verzoeken. Bovendien hielden we zielsveel van elkaar dus trouwen was geen straf maar een heerlijk gevolg van mijn zwangerschap.'

'Heeft Angelo geweten dat u ging trouwen?'

'Hij heeft het niet van mij gehoord maar wellicht van Fernando. Die heeft altijd contact met Rina gehouden dus hij zal het waarschijnlijk wel geweten hebben. Hij is trouwens nooit getrouwd. Heb ik gehoord', grijnsde ik.

'Dus dat was het?' zei Eliane. 'Uw verhaal over Wenen?'

'Ja. Dat was het. Een zomerse liefde in een waanzinnig mooie stad. En beide liefdes zitten tot op de dag van vandaag diep in mijn hart.'

'Maar hoe kunt u nou zeggen dat uw liefde goed is afgelopen?' Eliane probeerde het allemaal op een rijtje te krijgen.

'Uw grote liefde woont in Oostenrijk en uiteindelijk bent u met een ander getrouwd die dus niet uw grote liefde was!'

Ik probeerde nogmaals te bedenken hoe ik het uit moest leggen toen mijn oog op haar iPhone viel. Hij was aan en had een afbeelding uit de film 'Twilight' als achtergrond. Ik knikte:

'Twilight fan?'

Ze bloosde een beetje. 'Ja. Kent u de films?'

'Ik heb een dochter van net 23, wat denk je zelf?' knipoogde ik. 'Zie het als kiezen tussen twee grote liefdes. Je zou kunnen zeggen dat ik met mijn Jacob ben getrouwd. Niet mijn eerste en allergrootste liefde maar wel in staat om me intens gelukkig te maken en absoluut niet kansloos. Ik heb het geluk gehad dat ik niet één keer maar twee keer echte liefde heb mogen ervaren, zoals Jeroen net al zei. Van de ene liefde heb ik maar kort mogen proeven en de andere is veel te vroeg van me weggenomen. Maar ze waren echt en daar zal ik altijd dankbaar voor blijven.'

'Waarom hebt u eigenlijk nooit meer kinderen gekregen?' vroeg Jeroen. 'Dat had nog makkelijk gekund.'

Ik keek de klas recht aan toen ik Jeroen antwoord gaf: 'Dat was ons helaas niet gegund.'

Ik vroeg me af of deze groep strafklanten daadwerkelijk zo pienter was als ik inschatte terwijl ik ze één voor één aankeek terwijl ik mijn tas inpakte. De klok tikte de laatste seconden van hun straf tijd weg toen de ogen van Isa ineens groter werden en ik zag dat het kwartje bij haar gevallen was.

'Mevrouw Den Doorn? Heeft Louise eigenlijk nog een tweede naam?' De rest van de groep keek op en ook zij waren nu bezig met de oudste rekensom ter wereld.

En terwijl de bel hun vrijheid aankondigde gaf ik antwoord: 'Ja. Haar tweede naam is Angelina.' Hun monden vielen open maar er kwamen geen woorden uit. En met een knipoog pakte ik mijn tas, deed het licht uit en verliet het lokaal.

Die avond zat ik met een glas wijn te lezen in de tuin. Ons huis was niet groot maar we zijn er heel gelukkig geweest met ons drieën en ik was niet van plan om dat huis ooit te verlaten. Louise zat aan tafel achter haar laptop te zoeken naar een mooi appartement. We misten Jonas nog elke dag, niet in de laatste plaats omdat we een drie-eenheid waren geweest. Jonas heeft altijd geweten dat Louise niet zijn kind was en Louise heeft op haar beurt altijd geweten dat haar tweede naam bij haar biologische vader vandaan kwam. Jonas wist het zo te draaien dat hij slechts dankbaarheid naar Angelo voelde. Dankzij hem kon Jonas een vaderrol vervullen en het

was zelfs zijn idee geweest om ons kleine meisje te vernoemen naar de man dankzij wie ze bestond. Louise heeft vaak gevraagd waarom ik nooit aan Angelo heb verteld dat hij een dochter had. En elke keer vertelde ik haar hetzelfde. Door het contact tussen Rina en Fernando heb ik ook minder leuke details over Angelo te horen gekregen waardoor ik besepte dat er in zijn leven geen plaats voor een dochter was. Hij heeft van stad naar stad gezworven en verdiende de kost met huizen schilderen voor iedereen die iets te schilderen had. Van Rina hoorde ik dat hij prima in zijn levensonderhoud kon voorzien en dat hij genoot van zijn wortelloze bestaan. Dat wilde ik niet kapot maken en toen hij uiteindelijk van Fernando vernam dat hij een dochter bij mij had was hij alleen maar dankbaar dat ik het geluk opnieuw had gevonden en dat zijn dochter daar deel van uitmaakte. In het begin vroeg Louise weleens aan ons waarom Angelo geen contact heeft gezocht zodra hij van haar bestaan af wist. Ik antwoordde meestal dat hij daar ongetwijfeld zo zijn eigen redenen voor zou hebben en het was niet aan ons om te oordelen of die redenen juist waren. Na een paar jaar stopte Louise met zich druk maken over die onbekende man uit Oostenrijk en daar was ik ergens opgelucht over.

De waarheid is namelijk dat Angelo wél contact heeft gezocht. Ik heb hem zelfs een keer ontmoet toen Louise bijna zes jaar was. Dat is iets wat niemand weet. Rina niet, onze andere gezamenlijke vriendinnen niet en zelfs Jonas heeft het nooit geweten.

Vanuit het niets kwam het telefoontje. Het was juli 1997 en ik was bezig met een boodschappenlijst voor een zomerse picknick.

Gedachteloos pakte ik de telefoon op en verstijfde over mijn hele lijf toen ik zijn stem hoorde. 'Grüssgott Nelleke', klonk het vrolijk.

'Angelo?' fluisterde ik.

'Ja. Komt het gelegen dat ik bel?' Hij sprak opgewekt en klonk ontspannen.

Ik besepte dat hij mijn nieuwe leven accepteerde want anders had hij niet het risico genomen dat hij Jonas aan de lijn had kunnen krijgen. Of Louise die net het opnemen van de telefoon als een serieuze zaak begon te zien.

De enige die zich ongemakkelijk voelde, was ik.

'Eh...ja hoor', stamelde ik. 'Dat is lang geleden, hoe gaat het met je?'

'Met mij gaat het heel goed. En met jou nog beter heb ik begrepen.'

'Ja? Ja. Het gaat goed.' Ik vervloekte mezelf omdat ik liep te stuntelen.

'Nelleke, kunnen we ergens een kopje koffie gaan drinken? Ik ben in Amsterdam voor een paar dagen en kan naar je toe komen?'

Ik hapte naar adem. Angelo. Hier in Nederland. En hij wilde mij opzoeken. Ik raakte in paniek en wist even niet wat ik moest doen. Wat volkomen idioot was aangezien ik niets had te verbergen. Niet voor Angelo en niet voor Jonas. Ze wisten allebei van elkaars bestaan en hoe de vork in de steel zat. Ik besepte dat mijn zenuwen niets met Louise te maken hadden en ook niet met mijn huwelijk want dat was goed, meer dan goed zelfs. Ik was van slag omdat ik merkte dat mijn eigen hart me in de steek liet. Mijn hart was ineens weer achttien en hield van Angelo. Alsof Jonas niet bestond. Ik werd furieus op mezelf maar ik besepte ook dat als ik niet op de uitnodiging van Angelo in zou gaan, ik spijt zou houden voor de rest van mijn leven. En spijt, zo was ik van mening, was dodelijker dan welk ander wapen ook.

Ik haalde nog een keer diep adem: 'Dat is goed. Als het jou uitkomt kunnen we vanmiddag nog ergens afspreken?'

'Vanmiddag?' Hij klonk opgetogen. 'Dat is geweldig!'

We spraken af dat we in een café in een nabij gelegen dorp af zouden spreken. Het zou niet erg zijn als iemand ons zou zien maar de kat op het spek binden hoefde nou ook weer niet.

Louise en Jonas waren een dagje naar zijn ouders die op een boerderij woonden. Er zouden de hele dag dieren verzorgd worden en Louise zou met moeite naar huis gesleept moeten worden die avond. Ik had alle tijd van de wereld.

Ik stapte het terras op en zag hem zitten; aan een tafeltje bij het water. En meteen waren de tussenliggende jaren verdwenen. Ik was terug in Wenen in Café Central. Ik was terug bij de eerste man van wie ik gehouden heb en van wie ik nog steeds hield, vertelde mijn hele lijf me op dat moment. Hij stond op en omhelsde me stevig. Hij was respectvol en zoende me alleen op mijn wangen waarna hij twee koffie bij de serveerster bestelde.

'Lieve mooie Nelleke', begon hij zonder een spoortje wrok.

'Angelo, wat moet je wel niet van me denken', viel ik hem in de rede.

'Hoe bedoel je?'

'We hebben samen een dochter! Ik heb jouw kind bij je vandaan gehouden. Hoe kun je me dat ooit vergeven?'

Verbaasd keek hij me aan. 'Er valt niets te vergeven. Je hebt onze dochter een prachtig leven bezorgd. Een leven wat voor haar perfect is en wat voor mij een kooi geweest zou zijn.

Ik knipperde met mijn ogen. 'Meen je dat?'

'Absoluut. Als ik vanaf het begin had geweten dat je zwanger was, was ik misschien wel naar Nederland gekomen om met je te trouwen.....'

Mijn blik vloog omhoog. 'Met me trouwen?'

'Ja. Waarna ik je waarschijnlijk doodongelukkig zou hebben gemaakt. Ik was niet klaar voor een gezin Nelleke. En eerlijk gezegd weet ik niet of ik daar ooit wel klaar voor zou zijn. Jullie zijn allebei beter af en dat is voor mij voldoende. De wetenschap dat jullie gelukkig zijn en dat er iemand is die van je houdt zoals je dat verdient.'

Ik schoot in de lach. 'Je valt in herhaling!'

'Hoezo?'

'Ik meen me te herinneren dat je precies hetzelfde zou zeggen tegen een bepaalde dame met wie je verloofd was?'

'Hij keek schaapachtig terwijl hij zich op zijn hoofd krabbelde. Om vervolgens opgewekt verder te gaan. 'Dat wil nog niet zeggen dat het niet waar is.'

Ineens werd hij onrustig en schoof heen en weer op zijn stoel.

'Heb je...heb je...een foto? Van Louise?'

Ik glimlachte breed naar hem. 'Natuurlijk heb ik die.'

Ik pakte uit mijn tas een envelop met daarin wat foto's die ik van Louise had. Ik had de eerste paar rolletjes na haar geboorte steevast dubbel af laten drukken en de mooiste daarvan had ik in de envelop gedaan, samen met wat foto's van elke verjaardag en de eerste pasfoto van groep 1.

Over tafel gaf ik de envelop aan Angelo.

Ietwat trillend pakte hij hem aan en maakte hem open. Dat is het enige moment geweest waarop ik een glimp van spijt bij hem heb gezien. Maar dat maakte al snel plaats voor trots. Hij grijnsde breed toen hij de foto van Louises vierde verjaardag omhoog hield.

'Hier lijkt ze op mij', stelde hij vast.

Dat klopte. Jonas had precies hetzelfde gezegd bij die foto.

'Je mag ze houden, ik heb ze dubbel', zei ik enigszins ontroerd.

Angelo zag het. 'Hee Nelleke, niet verdrietig zijn. Ik ben het ook niet. Ik ben gewoon te laat en dat is mijn eigen schuld. Ik kan ermee leven en dat moet jij ook doen.'

'Soms vraagt Louise naar je. Ik zeg altijd dat je je eigen redenen hebt om haar niet te zoeken. Wat moet ik nu zeggen?'

'De waarheid. Daar heeft ze het meeste aan. En als ze later alsnog de behoefte heeft om naar me toe te komen dan zal ik haar met open armen ontvangen. Maar nu ga ik niet haar leven overhoop gooien door haar te dwingen te kiezen tussen twee vaders. Zo onmenselijk ben ik niet. En Nelleke?'

'Ja?'

'Ook voor jou zal altijd plaats zijn in mijn leven en mijn hart. Vergeet dat nooit.'
Verbaasd keek ik hem aan.

'Waarom ben jij eigenlijk nog niet getrouwd Angelo?'

Zijn antwoord kwam snel en zonder nadenken: 'Omdat de liefde van mijn leven nu de liefde van een ander is.'

Mijn mond viel open. Hij was dus echt niet meer verliefd geworden op een ander. Precies zoals hij een paar jaar eerder had geschreven. Ik was met stomheid geslagen.

We bleven lang praten aan het water, over van alles en nog wat maar voornamelijk over zijn leven als rondtrekkende schilder zonder huisadres. Inmiddels had hij dit wel. Wederom in Salzburg en hij vertelde dat hij daar nooit meer weg zou gaan.

'Al zou ik misschien een uitzondering maken voor Wenen', grinnikte hij.

Veel te snel werd het tijd voor mij om weer naar huis te gaan.

We stonden op en namen nogal stuntelend afscheid. Het allerliefst had ik hem hartstochtelijk gekust en ik wist zeker dat hij hetzelfde dacht. Maar allebei dachten we aan Jonas.

'Ik laat jou niet je man bedriegen, al is het maar met slechts een kus', zei hij zachtjes.

'Nee?' Ik was blij dat één van ons zijn verstand gebruikte.

'Nee. Want we weten allebei dat het niet zomaar een kus zou zijn.'

Hij had gelijk.

'Nee. Dat zou het niet', fluisterde ik.

Hij zoende me drie keer op de wang. Netjes. Discreet. Zoals het hoort. Maar zelfs die drie zoenen brandden nog uren na op mijn wangen.

Gek genoeg heeft Louise daarna nooit meer naar Angelo gevraagd en heb ik nooit meer iets van hem vernomen. De reden waarom ik nooit iets over deze ontmoeting tegen Jonas of Louise heb gezegd weet ik eerlijk gezegd zelf ook niet. Wellicht wilde ik nog een klein stukje Angelo voor mezelf houden, wie zal het zeggen? In de jaren daarna verwaterde ook mijn vriendschap met Rina dus via die hoek vernam ik ook niets meer uit derde hand.

Maar zo heel af en toe, op zo'n dag als vandaag wanneer ik het hele verhaal weer tot leven heb gewekt, sta ik mezelf toe om alles opnieuw te beleven. Dan is het alsof ik daadwerkelijk weer de armen van Angelo om me heen voel, alsof ik daadwerkelijk de walsmuziek kan horen en ruik ik de geuren weer die overal uit de Konditoreien lijken te komen. Mijn zintuigen staan op scherp en ik merk dat zelfs de haartjes op mijn armen overeind staan. En heel even sta ik mezelf toe om te treuren. Te treuren om het leven wat ik had kunnen hebben als één van ons tweeën meer lef had gehad. Het lef om de stap te nemen om letterlijk de grenzen te verleggen. Maar dat hebben we niet gedaan. Allebei niet en dat is veelzeggend. Het treuren wordt vermengd met een gevoel van heimwee. Heimwee naar die fantastische vakantie en waarvan je zou willen dat hij eeuwig had

geduurd. Zo'n vakantie die je iedereen gunt. Heimwee naar dat wat geweest is en wat nooit meer terug komt, slechts herinneringen die blijven. Maar ga je daarom niet juist met vakantie? Om later nog de herinneringen te hebben? Anders is alles immers voor niets geweest?

Dan is het potje zelfmedelijden voorbij en komen mijn herinneringen aan Jonas bovendrijven en dan ontploft mijn hart bijna. Zoveel liefde als ik van die man gekregen heb en gelukkig ook heb kunnen geven. Ik ben bevoorrecht geweest en dat weet ik. Terwijl ik het denk voel ik me geen jonge moeder van 42 met een dochter die al haar eigen leven aan het opbouwen is, waar de rest van mijn leeftijdgenoten nog in de luiers zitten of er net uit zijn, maar voel ik me oud. Een vrouw die haar leven bijna achter de rug heeft. Te oud voor avonturen, te oud voor grote veranderingen en zeker te oud voor de liefde.

'Kijk eens mam!'

Louise rukt me uit het verleden terug naar het heden. Het heden wat bestaat uit foto's van een bepaald appartement waar ze haar oog op heeft laten vallen. Ik kijk met haar mee en ben het met haar eens: het is een prachtappartement.

Ik ga weer zitten, pak mijn glas wijn en bekijk haar van een afstandje. Net 23 en bijna uitgevlogen. Ik voel me trots en weet dat haar beide vaders dat ook zouden zijn. Jonas bekijkt het misschien wel vanuit zijn nieuwe woonplaats met een glas port in zijn hand, daar kon hij zo van genieten, en zou goedkeurend knikken en zeggen: 'Goed gedaan wijffie'. En Angelo zou ook trots zijn op zijn eigen manier. Hij zou haar misschien wel meegenomen hebben naar een museum. Gewoon om naar mooie dingen te kijken en daarna zou hij waarschijnlijk een lekkere kop koffie met een stuk taart met haar zijn gaan eten. Wat zouden ze trots zijn. Allebei. En wat had ik het graag met ze willen delen. Met allebei.

Oktober 2015

Het appartement van Louise is klaar. En het is prachtig geworden. We hebben samen met wat vriendinnen heel wat uurtjes met de verfkwast in onze handen doorgebracht en we blijken een uiterst succesvol behangduo te zijn. De woonkamer is een zee van licht geworden door alle wittinten die er zijn gebruikt wat Louise heeft aangevuld met al haar kleurige en vrolijke spulletjes. Het was echt haar thuis geworden.

Op een middag nadat ik boodschappen had gedaan, loop ik naar huis en bij binnenkomst pak ik de post van de deurmat. Er zit het gebruikelijke stapeltje oud papier bij en een rode envelop. Nieuwsgierig als altijd ga ik aan tafel zitten met mijn jas nog aan en maak de envelop open. Het handschrift kwam me al vaag bekend voor en toen ik de kaart, met een boeket bloemen op de voorkant, open sloeg zag ik dat Eliane de afzender was. Maar zij niet alleen. De kaart was ook ondertekend door de rest van de strafgroep van die junidag. Isa had een grote smiley achter haar naam gezet, Sarisha had haar naam versierd met hartjes, Jeroen had er een smiley bij gezet die zijn tong uitstak maar tegelijkertijd knipoogde en Lorenzo volstond, net als Sandra, met alleen zijn naam. De klappers waren Eliane en Pedro. Eliane had in het midden van de kaart geschreven in mooie sierlijke letters: 'En toch loopt liefde altijd goed af! Uw verhaal was gewoon nog niet klaar...'

Ik begreep er niets van. Onder haar eigen naam had ze nog een boodschap voor me staan: 'Ik had een negen voor mijn verhaal over de liefde die niet goed afloopt. Ik geef de schuld aan hele goede inspiratie.' Daar had ze een knipogend poppetje achter gezet. Grinnikend vroeg ik me af in

hoeverre ze haar eigen fantasie had toegevoegd aan mijn verhaal over Wenen. Later zou ik weleens vragen of ik het mocht lezen.

Pedro vertelde dat hij een tien had gehaald voor zijn compositie van het Kurhaus, de Gloriëtte en de binnenkant van het Naturhistorisches Museum en daar voegde hij nog aan toe dat hij Wenen nooit meer saai zou noemen. De trots knalde van het papier en nestelde zich tevreden in mijn juffenhart. Ineens drong vaag iets tot me door en ik klapte de kaart dicht en staarde naar de voorkant. Het was geen gewone bos bloemen! Ik legde mijn hand op mijn hart van pure verrukking want er stond een kunstwerk van Pedro voorop. De knul had het voor elkaar gekregen. Hij had het boeket van Maria Theresia voor haar grote liefde weten te tekenen. En niet zomaar een paar krabbels maar tot in detail. En hij had gelijk gehad. Geschilderd was het vele malen mooier. Ik kreeg er een brok van in mijn keel en besepte dat ik tot deze groep kinderen door had weten te dringen op een manier waarvan je droomt als je aan de lerarenopleiding begint. Al vroeg ik me nog steeds af wat de reden voor de kaart was. Het nieuwe schooljaar was nog jong en Sandra was geslaagd en van school af. Toen zag ik dat Jeroen rechtsonder in de kaart nog iets in het klein had geschreven: 'Lang leve social media en google.' Het werd er niet duidelijker op maar ik haalde mijn schouders op en besloot het eerst maar te laten rusten en mijn boodschappen op te ruimen, zij het met een heerlijk gevoel van positiviteit in mijn lijf.

De volgende dag moest ik onverwachts de strafklas van een collega overnemen. Het was ook geen gebruikelijke dag voor de strafklas dus ik was verbaasd. Ik liep het lokaal binnen en zag de leerlingen op een kluitje bij elkaar zitten. Ik herkende Jeroen, Eliane en de krullenbol van Pedro. Er werd hartelijk gelachen en toen ik groette draaiden nog een paar hoofden zich om. Ik zag Lorenzo, Isa en Sarisha. Allemaal hadden ze een samenzweerderige blik in hun ogen maar vooral Eliane leek met haar hele lijf te sidderen van iets wat in het lokaal leek te hangen. Ineens kreeg ik argwaan en mijn ogen vernauwden zich tot spleetjes. De kaart, schoot in een flits door mijn hoofd. 'Uw verhaal was nog niet klaar.' En 'Lang leve social media'. En dan het geschilderde edelstenenboeket. Sarisha stapte iets opzij en Isa ging op de stoel voor haar zitten. Daardoor kwam er iemand tevoorschijn die al die tijd aan het tafeltje had gezeten waar ze omheen hadden gestaan en die nog geen kik had gegeven. Mijn hart stond stil, sloeg daarna een paar slagen over en begon vervolgens als een razende te kloppen. Ik kreeg het zweet in mijn handen staan die spontaan begonnen te trillen, net als de rest van mijn lijf. Ik voelde hoe ik begon te blozen, tomaatrood, en hoe de wereld nooit meer hetzelfde zou zijn. Ik was geen 18 meer, ik was 42 en moeder van een jonge vrouw. Maar ik was niet oud. Niet te oud voor avontuur, niet te oud voor grote veranderingen en zeker niet te oud voor de liefde. Hij stond op en kwam onder bewonderende blikken van mijn favoriete strafklas op me afgelopen terwijl hij de grote grijns op zijn gezicht toverde waar ik in 1991 als een blok voor was gevallen.

'Grüssgott Nelleke', zei hij terwijl hij mijn hand pakte en er een kus op drukte. Ik zou zweren dat ik de meiden hoorde zuchten.

'Angelo', fluisterde ik.

Het interesseerde me niet dat ik een lokaal met leerlingen had. Het interesseerde me niet dat wellicht collega's langs zouden lopen. Het enige wat ik ergens in de verte hoorde voordat ik eindelijk opnieuw gekust werd door mijn grootste liefde was de tevreden stem van Eliane:

'Nu is uw verhaal klaar mevrouw.'